

ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος ἐκπειπομένων ἀναθυμιάσεων. Τὸ κέντημα τούτων προκαλεῖ μικρὸν ἔξοδημα καὶ ἴσχυρὸν κνησμόν, δύνανται ὅμως καὶ ἐπὶ μακρὸν νὰ μείνωσιν ἄνευ τροφῆς, λέγεται δὲ μάλιστα, ὅτι ἀν δὲν δύνανται νὰ εὔρωσι ἀνθρώπινον αἷμα, ὅτι τρέφονται καὶ ἐξ ἄλλων οὐσιῶν. Ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ ψύχους οὐδόλως προσβάλλονται.

Καὶ μεταξὺ τῶν μυιῶν ὑπάρχουσιν εἰδὴ τινὰ ἀνήκοντα εἰς τὰ παράσιτα, ιδίως δὲ ἡδη περιγραφεῖς οἱστρος τῷ βρῶμῃ. Μετὰ βρύσου ἥχηροῦ περιπτάμενος ὁ οἰστρος περὶ τὸ ζῷον, διανοίγει ἐπὶ τούτου πληγάς, ἐξ ὧν ρέει τὸ αἷμα τὸν ἀνθρωπὸν ὅμως δὲν τολμᾷ νὰ προσβάλῃ. Ἐνῷ δὲ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν οἰστρων μετὰ θορύβου ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ θύματός των, ἔτερος εἰδὴς (*Chrysops coecutiens* καὶ *Haematopoda pluvialis*) ἀναζητοῦσι τῦτο ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ, ἐνοχλοῦσι δὲ καὶ τὸν ἀνθρωπὸν. *Musca* η κεντῶσα (*stomoxys calcitrans*) παραμένει πλησίον σταύλων, ὅσάκις δὲ ἡ ἀτμόσφαιρα καθίσταται ὑγρὰ καὶ βροχὴ ἐπικειται, εἰσέρχεται διὰ τῶν ἀνοικτῶν παραθύρων εἰς τὰ δωμάτια καὶ τυραννεῖ τὸν ἀνθρωπὸν διὰ τῶν ὄχληρῶν αὐτῆς κεντημάτων. Ομοιάζει δὲ κατὰ πολλὰ ἡ μυία αὐτῇ πρὸς τὴν κοινήν, διακρίνεται δὲ ταύτης εὐκόλως διὰ τοῦ καθέτως ίσταμένου προβοσκίδιου της.

Ἐνῷ δὲ ἄρρενες καὶ θήλειαι μυῖαι κεντῶσι διὰ τῶν κεντρίων των, εἰς τοὺς κώνωπας ἐμφανίζεται μόνον τὸ ὠραῖον φύλλον ὡς αἴμοσθρον (διότι μόνον οἱ θήλεις εἶνε ἔκεινοι, αἵτινες κεντῶσιν ἡμᾶς κουρασμένους καὶ ροφῶνται ἀπλήστως τὸ αἷμά μας). Καὶ εἶναι λίσαν ὄχληρὸς δὲ κοινὸς καὶ γνωστὸς τοῖς πεσοῖς κώνωψ (*Culex pipiens*), οἱ κρητιμώδεις ὅμως κώνωπες καὶ ιδίως οἱ λεγόμενοι *Kołoumbáczioi* (*Simulia Columbaczensis*), εἶναι λίσαν ἐπικίνδυνοι. Τὰ ζωύφια ταῦτα, οὐχὶ μείζονα τοῦ ψύλλου, ἔρπουσιν εἰς τὴν ρῆνα, τὰ ὕτα καὶ τὸ στόμα τῶν κτηνῶν καὶ βασανίζουσι ταῦτα, ὥστε καὶ τὸν θάνατον ἐπιφέρουσι. Περιβόητα προσέτι εἶναι τὰ κεντρίζοντα εἰδὴ κώνωπων τροπικῶν χωρῶν, τὰ ὅποια εἶναι γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα μοσκίτος, ἀποτελοῦντα πραγματικὴν πληγὴν τοῦ Φαραὼ ἐν ταῖς χώραις ταῦταις.

Διὰ τῶν φυλλοστόμων (βάμπύρων, γένος νυκτερίδοις δῶν, κυρίως ἐξ ἐντόμων καὶ καρπῶν τρεφομένων, οἵτινες ὅμως εὐκατιρίας δοθείσης ροφῶσι καὶ αἷμα, περιτοῦμεν τὴν σύντομον ταύτην περιγραφὴν τῶν οὐσιωδεστέρων μορφῶν τῶν ἐκτοπαρασίτων.

(Βραδύτερον περὶ τῶν ἐν τοῖς φυτοῖς ζωικῶν παρασίτων τοῦ ιδίου συγγραφέως).

ΤΑ ΕΝ ΤΟΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΩ ΑΕΡΙ ΜΙΚΡΟΒΙΑ

Παθογόνα ἢ ἀσθενοποεὰ βακτήρεα.

τὰ μικρόβια τῆς χολέρας.

(Συνέχ. ἐκ τοῦ προηγ. φύλλου 25).

Ἐπιτροπὴ ἀποτέλουμένη ὑπὸ τῶν Γάλλων κ. κ. Straus, Boux, Thuillier καὶ Nocard μετέβη εἰς Αἴγυπτον, ὅπως σπουδάσῃ τὴν χολέραν καὶ ἀνεύρῃ τὸ βακτήριον αὐτῆς, ἀλλ' ὅμως ἡνηγκάσθη νὰ περιορίσῃ τὰς ἐρεύνας αὐτῆς εἰς πολὺ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃσον τρεῖς ἑβδομάδας μετὰ τὴν αὐτόσε μετάβασιν τῆς ἐπιτροπῆς ἡ χολέρα ἔπαυσε. Καὶ ἐκ τούτου τὸ ζήτημα τῆς ἀνευρέσεως τοῦ παραγωγικοῦ αἵτιον τῆς χολέρας ἔμεινεν ἀλιτον ἀλλ' ὅμως αἱ πρῶται δυσκολίαι ἐξωματικῶν θανάτων καὶ ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς μεθόδου τῶν ἐρευνῶν καὶ καθωρίσθησαν τὰ σημεῖα, ἵφ' ἀπρεπε νὰ χωρίσωσιν αὐταὶ πρός ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος.

Εἶναι δὲ ταῦτα τὰ ἔξης :

1ον. Νὰ καταδειχθῇ ἐν τῇ ζωικῇ οίκονομῳ (ἐντὸς τῶν ιστῶν ἢ τῶν ὑγρῶν τοῦ ζωικοῦ σώματος) ἡ παρουσία εἰδίκου μικροβίου.

2ον. Ν' ἀναπαραχθῇ δι' ἐνοφθαλμίσεως ἡ ἀσθένεια ἐπὶ ἄλλων ζώων, ἐπὶ τῶν ὅποιων νὰ παρατηρηθῇ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτη ἡ παρουσία τοῦ αὐτοῦ εἰδίκου μικροβίου, ὅπερ καὶ ἐν τῷ χολεριῶντι ἀνθρώπῳ

3ον. Ν' ἀπομονωθῇ διὰ τῆς καλλιεργείας τὸ αὐτὸ τοῦ εἰδίκου μικροβίου καὶ δι' ἐνοφθαλμίσεως τῶν προϊόντων τῆς καλλιεργείας ἐπὶ ἄλλων ζώων ν' ἀναπτυχθῇ ἡ ἀσθένεια αὕτη, παρουσιάζουσα τὰ αὐτὰ συμπτώματα, οἷα καὶ ἡ πρώτη, ἐξ ἡς ἐλήφθη τὸ μικρόβιον.

Μόνον διὰ τοιαύτης σειρᾶς ἐργασιῶν θὰ ἡτο δυνατὸν ν' ἀνευρεθῇ τὸ εἰδίκον μικροβίον τῆς χολέρας καὶ ν' ἀποδειχθῇ ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ μεταδίδον τὴν ἀσθένειαν.

Ὦς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα, αἱ διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἔρευναι τῶν ἀποχωρημάτων τῶν χολεριῶντων ἢ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος ληφθέντος ἐκ πτωμάτων κατέδειξαν τὴν παρουσίαν μεγάλου ἀριθμοῦ μικροοργανισμῶν εἰς διαφόρους ἀνηκόντων κατηγορίας. ὡς ἐκ τούτου ἡ μεγάλη ποικιλία αὐτῶν παρεκάλυψε τὴν ἀνεύρεσιν εἰδίκου μικροβίου, ὅπερ νὰ εἶναι πιθανῶς τὸ παραγωγικὸν αἵτιον τῆς χολέρας.

Ἐπίσης δὲ καὶ τῶν ἐμεσμάτων καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ στομάχου ἢ μικροσκοπικὴ ἐξέτασις τὴν αὐτὴν ἀφθονίαν καὶ ποικιλίαν μικροβίων κατέδειξεν.

Ὦς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, προκειμένης ἐρεύνης μιασματικῆς τινος ἀσθένειας τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι σπουδαίότατον ἐναντίον τοῦ μετάδοσις τῆς ἀσθένειας ταύτης εἰς ἐν ζῷον. Δὲν ἔχομεν σήμερον ἀκριβεῖς γνώσεις παρὰ μόνον ἐπὶ ἐκείνων τῶν μιασματικῶν ἀσθένειῶν, ἀς ἡδυνήθησαν νὰ μεταδώσωσιν εἰς ζῷο

καὶ νὰ σπουδάσσωσιν αὐτὰς ἐπ' αὐτῶν. Συνεπῶς καὶ οἱ μηνιθέντες μαθηταὶ τοῦ Pasteur ἐνησχολήθησαν νὰ μεταδώσωσι τὴν χολέραν εἰς ζῷα. Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἔρευνῶν τούτων φαίνεται ὅτι ὁ χολερικός ιός εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν ἐμεσμάτων καὶ τῶν κοπράνων. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἀποστολῆς μετεχειρίσθησαν ἐμεσμάτα καὶ κόπρανα ληφθέντα ἐκ πτωμάτων χολεριῶντων εὐθὺς ἀμφὶ τῷ θανάτῳ αὐτῶν καὶ εἰσήγαγον ταῦτα καταλλήλως εἰς τὸν ὄργανον τοῦ μεταστατικοῦ ἀλλοιων ζῴων, οἷον ὄρνιθων, περιστερῶν, ἵνδρων, κυνῶν, ποντικῶν, ἵνδικῶν χοιρίδιων. Πάντα ταῦτα τὰ ζῷα δὲν ἔπειθον τίποτε, οὐδὲ ἔδειξαν τὸ ἐλάχιστον σύμπτωμα προσβολῆς ὑπὸ χολέρας.

Ο αὐτὸς εἰσηγητὴς προσθέτει ὅτι δύο χορτοὶ ἐπανειλημένως φαγόντες κατὰ μεγάλας ποσότητας κόπρανα, ἐντερα καὶ σπλάγχνα χολερικῶν εἶχον κατὰ τὴν ὑγείαν ἐπίσης καλῶς, ὥπως καὶ δύο ἀλλοι συνδιαιτώμενοι μετὰ τῶν πρώτων, εἰς οὓς ὅμως ἐμποδίσθη ἡ βρῶσις οἰσουδήποτε προϊόντος ἐκ χολεριῶντος ἀνθρώπου.

"Ωστε ἡ μετάδοσις τῆς ἀσθενείας εἰς ζῷα δὲν ἔπειται γέγονος.

Ως πρὸς τὸ τρίτον ζήτημα, τούτεστι τὴν καλλιέργειαν τῶν μικροῦ.ων τῶν παρατηρηθέντων ἐπὶ χολεριῶντων, ἐνησχολήθησαν ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν καλλιέργειαν ταύτην χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώσωσιν ὑπὸ μονονάσωσιν ἐν οἰονδήποτε ἐξ αὐτῶν. Εἰς τὰ αὐτὰ ἀποτέλεσματα κατέληξαν τόσον τὰ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἀέρος ὅσον καὶ τὰ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ γενόμενα πειράματα.

Μεθ' ὅλας ὅμως τὰ ἀποτυχίας τῆς καλλιέργειας, αὐτίνες ἡμπόδισαν νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐν τῷ αἴματι ὑπάρξεως τοῦ μικροβίου τῆς χολέρας, ἡ ἀποστολὴ φρονεῖ ὅτι πρὸς τὸ αἷμα ἴδιαζόντες πρέπει νὰ στραφῶσιν αἱ νέαι ἔρευναι, αὐτίνες βεβαίως δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐπαναληφθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω δὲν ἦν δύσκοπον νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα καὶ ἐπὶ τῶν ἔργασιν τῶν γενομένων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὑπὸ τῆς γερμανικῆς ἀποστολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Κώχ διευθυνομένης, καὶ ἡς τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἐπίσης ἀρνητικά. Ἰδίως εἰς ἐν σημεῖον πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν τὸν προσοχὴν ἡμῶν, ὅτι κατὰ τὰ συμπεράσματα τοῦ Κώχ τὸ κακὸν ἔχει τὴν ἔδραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνῃ, ὅτι δὲν τῷ αἴματι καὶ πρὸ τοῦ θανάτου καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ χολεριῶντος δὲν ἀπαντᾷ οὐδὲν μικρόβιον.

Ο Κώχ φρονεῖ ὅτι ἀνεῦρεν εἰδικόν τι μικρόβιον, ὅπερ θεωρεῖ ὡς τὸ μικρόβιον τῆς χολέρας, ἀλλ' ὅμως οὐδεμίαν θετικήν ἀπόδειξιν τοῦ διεσχυρισμοῦ αὐτοῦ ἡδυνήθη νὰ παράσχῃ. Προσπαθήσας διὰ τοῦ μικροβίου τούτου νὰ μεταδῷ τὴν ἀσθενείαν εἰς ἄλλα ζῷα ἀπέτυχε καὶ οὗτος ὥπως καὶ ἡ Γαλλικὴ ἀποστολή. Τὰ ἐναφθαλμισθέντα ζῷα ἀπέθανον ἐν σηψιμίξις ἀλλ' οὐχὶ ἐν χολέρας, ἡτίς, ὡς φαίνεται, δυσκολεύεται πολὺ νὰ προδώσῃ τὸ μυστικὸν τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς.

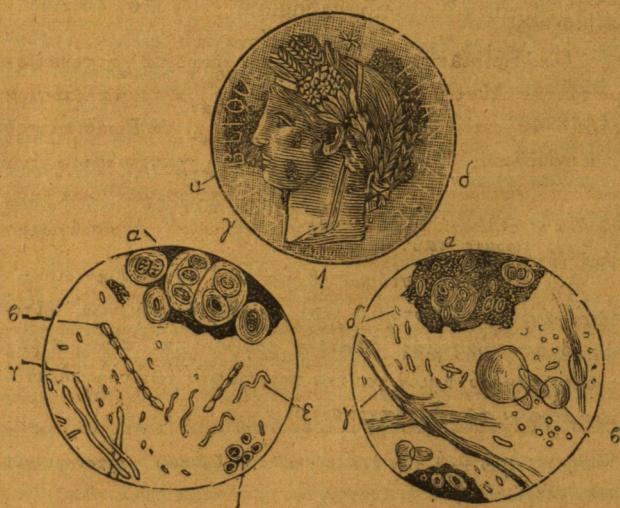
Εὔτυχῶς καὶ ἡ ἐπιστήμη ἀφ' ἔτέρου δὲν μένει ἀδρα-

νῆς καὶ διὰ τῶν συστηματικῶν ἔρευνῶν καὶ πειραμάτων ἐλπίζει ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ ἔξελθῃ νικηφόρος ἐκ τοῦ ἀγῶνος, νὰ γνωρίσῃ καλῶς τοὺς ἔχθροὺς ἡμῶν καὶ τότε νὰ προσπαθήσῃ ὅχι μόνον νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἀβλαβεῖς, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ μεταχειρισθῇ αὐτοὺς καὶ πρὸς ὁφέλειαν τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ ἐπὶ νομισμάτων καὶ χαρτονομισμάτων μειρόδεια.

"Ολοι γνωρίζουμεν τὰς μελαίνας ἐπιφλοιώσεις, αἵτινες εἰσὶ προσκεκολλημέναι οὐ μόνον ἐπὶ χαλκίνων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων συνεπείχ τῆς μεγάλης κυκλοφορίας. Καὶ ὅμως πόσον ὀλίγον εἴμεθα ἐν γνώσει του ποιοῦ καὶ τῆς ποικιλίας τῶν περιεχομένων μικρορογανισμοῦ ἐν αὐταῖς! Παρακαλούμενοι τὰς εὑρεύνας τοῦ ἐξ Ερλάγγης Reinsch, ὅστις πολυαριθμούς ἐποιήσατο μικροσκοπικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν νομισμάτων ὅλων τῶν Κρατῶν ἀρχαιοτέρων καὶ νεωτέρων καὶ ἰδωμεν ὅποια τινά εἰσι τὰ ἐπὶ αὐτῶν προσκεκολλημένα φύκη καὶ βακτήρια, ἀποτελούντας ὅλοκληρον χλωρίδα ἀπὸ χειρὸς εἰς χειραὶ καὶ ἀπὸ θυλακίου εἰς θυλακίον μετακομίζομένην.

'Ο κ. Reinsch λαμβάνων τεμάχια τῆς ὅλης ταύτης, ἦν ἀπέξυσε διὰ δελόνης καὶ ἔστεταν ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον διὰ μεγεθύνσεως 200 μέχρι 250 διαμέτρων ἀνεῦρε τὰ ἔξης σώματα: θρύσματα κλωστῶν, πολυαριθμούς κόκκους ἀμύλου καὶ ίδιως ἀμύλου τοῦ σίτου, σφαιρίκης λιπαρᾶ, φύκη μονοκύτταρη καὶ βακτήρια διάφορα (Μικρόκοκκοι, σπειρίλοι). Καὶ ἀλλοτε μὲν πάντα ταῦτα τὰ σώματα ἀπαντῶσιν ἐπὶ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ νομίσματος, ἀλλοτε δέ, ὅπερ καὶ τὸ συνηθέστερον, ἀπαντῶσι μονομερῶς τὰ μὲν ἐπὶ ἐνός τὰ δέ ἐπὶ ἐτέρου νομίσματος· τὰ συνηθέστερα δὲ εἶναι τὰ σφαιρίσιδη βακτήρια.

Νόμισμα μετὰ ἐπιφλοιώσεων περιεχομένων ὄργανα καὶ σώματα.

Τὸ πρός τὰ δεξιά εἶναι ὑπὸ μεγέθυνσιν 200 ἐως 250 διαμέτρων. α. Φύκη, δ. Βακτήρια: γ. Κλωσταί βάμβακος, δ. Κόκκος ἀμύλου. Τὸ δὲ πρός τὰ ἀριστερά εἶναι τὸ αὐτὸν ὑπὸ μεγέθυνσιν μεγαλειτέραν.

"Οσον δὲ ἀφορᾷ τὰ ραβδιόμορφα, ταῦτα ἀπαντῶσι

σχεδόν πάντοτε έαντι νομισμάτων χαλκίνων, ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν, ἀποτελούμενα ἐξ ἀρθρῶν 4 ἔως 12, «μεγέθους 0,0055 μέχρι 0,0077 τοῦ χιλιοστομέτρου. Τὰ δὲ πρὸς τὰ ἄκρα ἀρθρα εἶναι μᾶλλον ἔξωγκωμένα (ἴδε β. τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ νομίσματα).

Πάντα ταῦτα τὰ βακτηρια παύουσι τοῦ νὰ κινῶνται εἰδὺς ὡς ἑγχυθῆ εἰς τὸ παρασκεύασμα μία σταγὸν διαλύσεως Ἰωδίου ἢ Γλυκερίνης.

Τὰ φύκι δὲν ἀπαντῶσι παρὰ μόνον ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων νομισμάτων καὶ εἶναι κατά τι μεγαλείτερα τῶν βακτηρίων, ἔχοντα μήκος ἀπὸ 0,009 μέχρι 0,01 τοῦ χιλιοστομέτρου, τὸ δὲ πάχος αὐτῶν μόλις φθάνει τὸ δέκατον τῆς διαμέτρου ταύτης.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν τούτων τοῦ κ. Reinsch παρουσιάζουσι μέγιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν δημοσίαν ὑγειεινήν. Γνωρίζομεν ἥδη μέχρι τίνος βαθμοῦ τὰ διάφορα εἰδὴ τῶν βακτηρίων εἶναι οἱ φορεῖς τῶν μιασματικῶν ἀσθενειῶν, βεβαίως δὲ ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἐκλέξωσι κακλίτερον καὶ προχειρότερον μέσον διαδόσεως καὶ κυκλοφορίας παρὰ τὰ ἐν καθημερινῇ καὶ ἀπάντστῳ κυκλοφορίᾳ ὅντα νομίσματα. Τούτου ἔνεκκ συνετώτατον μέτρον προφυλακτικὸν ἦθελεν εἰσθαι ἐν καιρῷ ἐπιδημίας νὰ πλύνωνται τὰ νομίσματα διὰ ζεούσης ἀλκαλικῆς τινος διαλύσεως καὶ ἰδίως τὰ πεπλακιωμένα ἐκεῖνα νομίσματα, ἀτινα συνεπείχ πολυχρονίου κυκλοφορίας φέρουσι καταφανεῖς ἐπιφλοιώσεις, ἐστίας πάντων τῶν παθογόνων μικροοργανισμῶν. Ἀναλόγους ἐρεύνας μικροσκοπικὰς ἐποιήσατο ἐπὶ τῶν χαρτονομισμάτων ὁ κ. Jule Schaarschmidt. Καὶ ταῦτα μετὰ πολυχρόνιον χρῆσιν φέρουσιν ἐπὶ τῶν πτυχῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄκρων κλπ. παχείας ἐπιφλοιώσεις, αἵτινες ξύμεναι διὰ βελόνης καὶ ἔξεταζόμεναι προσεκτικῶς διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρουσιάζουσι πληθὺν Σχιζομυκήτων καὶ Φυκῶν.

Ο. κ. Schaarschmidt ἔξήτασεν ἰδίως τὰ χαρτονομισμάτα τῆς Αὐστροουγγρικῆς Τραπέζης τά τε παλαιότερα (1848-49) καὶ τὰ νεώτερα, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ Ρωσικὰ τοῦ ἑνὸς ρουσθίου. Ἐπὶ ὅλων τούτων τῶν χαρτονομισμάτων καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἔτι τῶν σχετικῶν κανινογρῶν καὶ διαφανῶν κατέδειξε τὴν παρουσίαν ἀφθονίας κρυπτογάμων φυτικῶν μικροοργανισμῶν.

Τὸ βακτηριον τῆς σήψεως εὑρέθη ἐπὶ ὅλων τῶν ἔξτασθέντων χαρτονομισμάτων καὶ ἐπὶ ὀλυκλήρου τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν. Ἐπίσης κόκκοι ἀμύλου, κλωσταὶ βάμβακος, τεμάχια τριχῶν κλπ. Ἐπὶ τῶν τῆς Ουγγρικῆς τραπέζης Σακχαρομύκητες καὶ ἴδικ ὁ *Saccharomyces cerevisiae* (τοῦ ἀφροζύθου), διάφορα εἰδη φυκῶν ἐκ τοῦ γένους τῶν μικροκόκκων, λεπτότριχες, ριζόδοκατήρια κλπ.

Ἴδον καὶ ὁ πλήρης κατάλογος τῶν κρυπτογάμων μικροφύτων κατὰ τὸν Schaarschmidt ἐπὶ τῶν Αὐστροουγγρικῶν καὶ Ρωσικῶν χαρτονομισμάτων.

1ον *Micrococcus* (διαφόρων εἰδῶν).

2ον *Bacterium termo*

3ον *Bacillus* (διαφόρων μορφῶν)

4ον *Septothrix* (διαφόρων εἰδῶν)

5ον *Saccharomyces cerevisiae*.

6ον *Chroococcus monetarum*

7ον *Pleurococcus monetarum*.

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων ἀγόμενος ὡς Schaarschmidt προτείνει νὰ ἔξετασθει μικροσκοπικῶς τὰ κοινότερα καὶ τὰ μᾶλλον κυκλοφοροῦντα ἀντικείμενα καὶ ἰδίως τὰ βιβλία τῶν μαθητῶν, τὰ παιγνιόχαρτα, τὰ όποια κυκλοφοροῦντα ἀπὸ χειρὸς εἰς χειρα διαλάμπουσι διά τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, φρονεῖ δ' ὅτι ἡ τοιαύτη ἔρευνα θὰ ἀγάγῃ εἰς φῶς πολὺ ἀφθονωτέρους καὶ ποικιλωτέρους μικροοργανισμούς.

N. K. ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

(Κατὰ τὴν Ατμοσφήρη τοῦ Flammarion)

(Συνέχεια· ἔδε προηγούμενον φύλλον).

Δ'.

Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ κεραυνός διαφέρει τῆς ἀστραπῆς κατὰ τοῦτο μόνον ὅτι αὐτὴ μὲν ἐκρήγνυται μεταξὺ νεφῶν παρακειμένων, ἐκεῖνος δὲ ἀνὰ μέσον νέφους καὶ ἐδάφους. 'Ἄλλ' ὡς ἀστραπὴ μὲν ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἡλεκτρικὸς σπινθήρ οὐδὲν ἐπὶ τῆς γηνὸυ ἐπιφανείας ἀποτέλεσμα φέρει, ἐν φοινικῶν ὡς κεραυνὸς προξενεῖ ἐπ' αὐτῆς πλευσταὶ καὶ ποικίλα τοιαῦτα, τὴν ἵσχυν αὐτοῦ μαρτυροῦνται. Οὗτος εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν θεωροῦμεν τὰ δύο ταῦτα φαινόμενα τόσον ἀλλήλων διάφορα, ἐνῷ κυρίως ἀπολύτως ἔξεταζόμενα ὄμοιότατα ἀποδείκνυνται.

Ο κεραυνός καὶ ὁ σπινθήρ ἡλεκτρικὸς ισχυρότατος καὶ διὰ τὴν θερμότητα, τὴν όποιαν ἀναπτύσσει καὶ τὸν κλονισμὸν τῶν στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας, τὸν όποιον προκαλεῖ, ἐπιφέρει εἰς τὰ μέρη, εἰς τὰ όποια καταπίπτει μεγάλας καταστροφάς. Τὰ μὲν ἐνόργανα ὄντα φονεύει, τὰ εὑφελεκτα σώματα κατακαίει, τὰ δυσηλεκτρικά συντρίβει, καὶ τήκει καὶ αὐτὰ τὰ μᾶλλον δύστηκτα. Ἐντὸς τῶν πετρωμάτων εἰσδύμενος ἀνοίγει ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν ζεισθέντα τοῖς τόσον παράδοξα καὶ δυσεήγητα, ώστε ἀποκαίνουσιν ἀπίστευτα, εἴτε διὰ τὸ μέγεθος, εἴτε διὰ τὸ εἶδος αὐτῶν. 'Αναφέρονται περιστάσεις, καθ' ἃς κεραυνὸς ἔχωρισε πλοιὸν εἰς δύο, ἢ κατεσυνέτριψεν εἰς καὶ μόνος οἰκοδόμημα ὄλοκληρον. Συνέθη ἀλλοτε νὰ κατακάυσῃ ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν μεταβάλῃ εἰς τέφραν, χωρὶς ποσῶν νὰ βλάψῃ τὰ ἐνδύματά του, ἐνῷ πάλιν ἀλλοτε ἀφήρεσεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κεραυνούσοληθέντος καὶ ἐντελῶς αὐτὸν ἐγύμνωσεν, ἀπέρριψε δὲ εἰς δεκάδων μέτρων ἀπόστασιν,